

Dr Josef Mařan

1955, XXX

K PADESÁTINÁM Dr JOSEFA MAŘANA.

11. listopadu 1955 se v plné síle tvůrčí vědecké práce dožívá padesát let jeden z předních entomologů a zoologů Dr Josef Mařan, žák zemřelého profesora Dr Julia Komárka.

Dr Josef Mařan narodil se v Písku, kde vychodil obecnou školu a v letech 1917—1925 absolvoval státní gymnázium. Po maturitě odešel do Prahy, kde studoval na přírodovědecké fakultě Karlovy university. Během studia přišel do blízkého styku se známým československým zoologem prof. Komárkem a pod jeho vedením stává se entomologem a zoologem širokého rozhledu. V roce 1929 předkládá disertační práci a 2. května 1930 byl promován doktorem věd přírodních. Již během vysokoškolského studia pracoval v entomologických sbírkách Národního muzea v Praze, kde byl veden prof. Janem Obenbergerem. V roce 1925 stal se pomocnou vědeckou silou v Národním muzeu, ale již v r. 1930 byl jmenován definitivním odborným úředníkem, kde působí dodnes jako vědecký pracovník a přednosta entomologického oddělení. Jeho široké znalosti ze zoologie a především entomologie byly základem k jeho habilitaci v r. 1946. Stal se docentem zoogeografie na přírodovědecké fakultě Karlovy university v Praze a v r. 1948 byl navržen na profesora systematické zoologie, kteroužto funkci vykonával tři roky. Vrátil se však zpět do Národního muzea vázán vztahem k vědecké musejní práci.

Během své vědecké činnosti podnikl řadu exkurcí po československé republice a nahromadil velký entomologický materiál, především z jižních Čech, Jižní Moravy a Karpat. Podnikl řadu větších i menších výzkumných sběrných cest do zahraničí. V r. 1925 sbíral v Jugoslavii v Kraňsku, v r. 1927 v Severní Africe v Tunisu. V r. 1928 v západním středomoří, hlavně v Jižní Francii a na Korsice. V r. 1929 sbíral v Bulharsku, především v bulharské Macedonii v Kresnensko defilé, na Alibotuši, na Pirinu, dále na Rile, Vitoši a Ljulin planině. V r. 1930 zúčastnil se velké cesty do Severní Afriky, do Tunisu a Alžíru. V r. 1931 sbíral v sedmihradských Karpatech a Rumunsku. V r. 1932 odjel znova na Balkán do Bulharska a to především do bulharské Macedonie. Výzkumu Balkánu věnuje se potom pravidelně i v příštích letech. V r. 1933 byl na Strandža planině, východním a kaloferském Balkánu v Bulharsku, v r. 1934 v Řecku (na Peloponesu), na Kretě, v r. 1935 opět v Řecku na Peloponesu, v r. 1936, 1937 a 1938 v severním Řecku, hlavně v Thrakii, Macedonii, na pohoří Olympu, Vermionu, Osse, Peristeru atd.

Materiál, shromážděný na těchto cestách obohatil sbírky Národního muzea, a stal se základem velkého počtu prací Dr J. Mařana a velké řady našich i zahraničních odborníků. Dr J. Mařan pracoval od počátku převážně jako systematik a faunistik a v posledních letech věnuje se řešení důležitých problémů zoogeografických a otázce vzniku druhu. Jako odborník systematik

pracuje na čeledích Carabidae, Alleculidae, Meloidae (Coleoptera) a na řádu Orthoptera. Svými širokými znalostmi a pracemi řadí se k nejvýznamnějším našim entomologům. V Národním museu je jedním z nejschopnějších, nezištěných organisátorů poctivé vědecké práce.

Dosavadní dílo J. Mařana je skutečně velké a vždy bude mít velký podíl na úspěšných československé entomologie.

Všichni přátelé a spolupracovníci přejí jubilantovi mnoho dalších úspěšných let práce.

SEZNAM VĚDECKÝCH PRACÍ

1926

1. Studie o makropterních formách rodu Carabus ve sbírkách entomologického oddělení Nár. musea v Praze (Col. Carabidæ). Etude sur les espèces macroptères du genre Carabus dans les collections de la section entomologique du Muséum national de Prague Col. Carabidæ. *Sborník entom. odd. N. musea v Praze*, 4: 125—130, 1926.
2. Pterostichus fasciatopunctatus Creutz ssp. radohanus mihi, n. ssp. *Sborník entom. odd. N. musea v Praze*, 4: 121 (tab. 6. č. 7—8), 1926.

1927

3. Studie o rudimentech křídel u rodů Pterostichus Bon., Poecilus Bon., Abax Bon. a Molops Bon. (Col. Carabidæ). The study of the rudiments of the wings by the genus Pterostichus, Poecilus, Abax and Molops. (Col. Carabidæ). *Sborník entom. odd. N. musea v Praze*, 5: 121—139, (tab. V, VI, VII), 1927.
4. Abax parallelus Dftsch. zoufali m. nov. ssp. *Sborník entom. odd. N. musea v Praze*, 5: 140, 1927.

1929

5. Nová aberace Chlaenius vestitus Payk. z Čech. *Čas. Čsl. společ. entom.*, 25: 33, 1929.
6. Uleiota algerica m. nov. spec. *Čas. Čsl. společ. entom.*, 25: 33—36, 1929.

1930

7. Fylogenetická a systematická studie o čeledi Cerambycidæ založená na morfologii nervatury spodních křídel. Etudes phylogéniques et systématiques sur la morphologie des ailes dans la famille des Cérambycides (Col.). *Sborník entom. od. N. musea v Praze*, 8: 20—50 (tab. I.), 1930.
8. Výsledky expedice entomologického oddělení Nár. musea do Bulharska. *Čas. Čsl. společ. entom.*, 26: 116—118, 1930.

1932

9. Čtyři noví Carabidi z pohoří Ilgaz-dagh v Malé Asii. Vier neue Carabiden von Ilgaz-Dagh in Kleinasien. *Čas. Čsl. spol. entom.* 28: 30—37, 1932.
10. Eine neue Tapinopterus-Art von Kleinasien u. Beitrag zur Kenntnis der bisher bekannten Arten der Sect. Besosteropus (Gangl.) Apfelb. *Entom. Nachrichtenblatt*, 6: 47—56, 1932.
11. Nový Brachynus ze sběru pí. Dr. Kálalové di Lotti. (Coleopt. Carabidæ.) *Čas. Čsl. společ. entom.*, 28: 12, 1932.

1933

12. Vzpomínka na profesora Vladimíra Zoufala. *Čas. Čsl. společ. entom.* 29: 5—8, 1933.
13. Noví palearktičtí Carabidi z entomologických sbírek Národního musea v Praze. Neue palearktische Carabiden. *Čas. Čsl. společ. entom.* 29: 79—85, 1933.
14. Nová rasa druhu Trigonurus asiaticus Reich. z pohoří Ilgaz-Dagh v Malé Asii. Eine neue Trigonurus asiaticus-Rasse von Ilgaz-Dagh in Kleinasien. (Col. Staphilinidæ.) *Čas. Čsl. společ. entom.* 29: 118—119, 1933.

15. Synonymische Bemerkungen. *Tachys latus* Peyr. und *T. aratus* Andrew. Čas. Čsl. společ. entom., 29: 119—120, 1933.
16. Beitrag zur Kenntnis der geographischen Verbreitung und Rassenbildung bei *Pterostichus rhilensis* Rottb. *Entom. Nachrichtenblatt*, 7: 73—75, 1933.
17. Beitrag zur Kenntnis der Gattung *Marolia* Muls. mit der Beschreibung einer neuen Species. (Col. Serropalpidae) *Entom. Nachrichtenblatt*, 7: 110—113, 1933.
18. Drei neue Carabiden aus Süd-Bulgarien. Mitteil. a. d. königl. naturwiss. Instituten in Sofia-Bulgarien, 6: 43—45, 1933.
19. Výsledky expedicí zoologického oddělení Národního muzea do Bulharska. De musæi nationalis Pragæ sectionis zooloogoicæ in Bulgariam expeditionibus scientificis. *Sborník entom. odd. N. musea v Praze*, 9: 87—91, 1933.
20. (Jan Obenberger a Josef Mařan:) Přehled druhů rodu *Xylosteus* Friw. (Col. Ceramb.) Generis *Xylosteus* Friw. specierum revisio (Col. Ceramb.) *Sborník entom. odd. N. musea v Praze*, 11: 128—132, 1933.

1934

21. Poznámky o rodu *Calathus* Bonelli. Über einige interessante Formen der Gattung *Calathus* Bonelli. Čas. Čsl. spol. entom., 31: 85—90, 1934.
22. Nová aberrace Carabida z Čech. Čas. sl. společ. entom., 31: 107, 1934.
23. Demetrias imperialis Germ. a jeho variabilita. Čas. Čsl. společ. entom., 31: 147, 134.
24. Nový Zabrus Clairv. z Malé Asie. Eine neue Zabrus-Art von Kleinasien. Čas. Čsl. společ. entom., 31: 180—181, 1934.
25. Nové druhy a formy Carabidů z ostrova Kréty. De novis Carabidarum speciebus formisque ex insula Creta. *Sborník entom. odd. N. musea v Praze*, 12: 125—128, 1934.

1935

26. Barevné odchylky druhu *Bitoma crenata* Fabr. De Bitomæ crenatæ Fabr. aberrationibus coloris. (Col. Colydiidæ.) Čas. Čsl. společ. entom., 32: 21—22, 1935.
27. Nové a zajímavé formy rodu *Quedius* Steph. z ostrova Kréty. De novis et raris formis generis *Quedius* Steph. ex insula Creta. Čas. Čsl. společ. entom., 32: 8—9, 1935.
28. O nových a vzácných Carabidech české fauny. (Col.) De novis et raris Carabidarum speciebus formisque faunæ bohemiarum. (Col.) Čas. Čsl. společ. entom., 32: 37—43, 1935.
29. Specierum subgeneris *Dichillocerus* Rtr. revisio. (Col. Tenebrionidæ Gen. *Dichillus* Duv.) *Sborník entom. odd. N. musea v Praze*, 13: 147—148, 1935.
30. Nové druhy a formy palearktických Alleculidů. De novis Alleculidarum speciebus formisque regionis palæarcticæ. *Sborník entom. odd. N. musea v Praze*, 13: 141—146, 1935.
31. De novis Carabidarum speciebus formisque regionis palæarcticæ. Nové druhy a formy Carabidů palearktické oblasti. *Sborník entom. odd. N. musea v Praze*, 13: 211—216, 1935.

1936

32. Nový druh rodu *Claviger* Preyss. z Řecka a poznámky o geografickém rozšíření některých Clavigeridů. Čas. Čsl. společ. entom., 33: 26—27, 1936.
33. Dva noví Carabidi ze Syrie. (Col. Carab.) Čas. Čsl. společ. entom., 33: 153, 1936.
34. Nová forma druhu *Patrobus excavatus* Payk. z Podkarpatské Rusi. Čas. Čsl. společ. entom., 33: 177, 1936.
35. Nové druhy a formy palearktických Alleculidů. Část II. De novis Alleculidarum speciebus formisque regionis palæarcticæ. Pars II. *Sborník entom. odd. N. musea v Praze*, 14: 205—207, 1936.

1937

36. Nový *Tapinopterus* z Řecka. *Tapinopterus* (s. str.) *moreoticus* m. nov. sp. Coleoptera Carabidæ. *Sborník entom. odd. N. musea v Praze*, 15: 115—116, 1937.

1938

37. O geografickém rozšíření a rasách druhů *Nebria taygetana* Rottb. a *ætolica* Apf. De *Nebrie taygetanae* Rottb. et *ætolica* Apf. variatione et distributione geographicā. (*Coleoptera-Carabidae*). *Sborník národního muzea v Praze*, 1 B, *Zoologie* No 2: 49—58 (Mapka v textu), 1938.
38. Nová rasa druhu *Calathus metallicus* Dej. z Jugoslavie. (*Coleopt. Carabidae*). *Calathus metallicus* prokletjensis m. nov. *Čas. Čsl. společ. entom.*, 35: 34, 1938.
39. Nový *Dyschyrus* z Podkarpatské Rusi. *Novae speciei generis Dyschirius e Rossia subcarpathica descriptio*. *Čas. Čsl. společ. entom.*, 35: 58—59, 1938.
40. Doplněk k popisu *Badister brevicollis* Reiche. *Čas. Čsl. společ. entom.*, 35: 66—67, 1938.
41. *Molops piceus bulgaricus* m. nov. (*Coleopt. Carabidae*). *Čas. Čsl. společ. entom.*, 35: 67, 1938.
42. *Hydroporus palustris* ssp. *Bureši* m. nov. (*Coleopt. Dytiscidæ*). *Čas. Čsl. společ. entom.*, 35: 95, 1938.

1939

43. Noví palearktičtí *Helminthini*. Neue palearktische *Helminthini*. *Čas. Čsl. společ. entom.*, 36: 40—42, 1939.
44. Nové *Nebrie* z Balkánského poloostrova. De novis generis *Nebria* speciebus formisque peninsulae balcanicae. (*Coleoptera, Carabidae*). *Entomologické listy (Folia entomologica)*, 2: 17—21, 1939.
45. O geografickém rozšíření a rasovém cyklu *Tapinopterus extensus* Dej. *Věstník čsl. zool. společ. v Praze*, 6—7: 295—303 (s 1 vyobrazením), 1939.
46. Nová rasa *Zabrus ætolus* Schaum z pohoří Ossa v Řecku. *Zabrus aetolus ossensis* m. nov. (*Coleopt. Carabidae*). *Čas. Čsl. společ. entom.*, 36, 1939.
47. Nový druh rodu *Calathus* Bon. z Malé Asie. Col. *Carabidae*. *Čas. Čsl. společ. entom.*, 36: 87—88, 1939.
48. Nová rasa druhu *Duvalius Leonhardi* Ritter. z jižní Jugoslavie. *Duvalius* (s. str.) *Leonhardi Matějkai* m. nov. (*Coleopt. Carabidae*). *Čas. Čsl. společ. entom.*, 26: 60, 1939.
49. Zoogeografická a systematická studie o *Carabidech Golešnice-Planiny* v jižní Jugoslavii. Die *Carabidenfauna der Golešnica-Planina*. *Sborník entom. odd. N. musea v Praze*, 17: 137—150, 1939.
50. Nový *Tapinopterus* (sect. *crisimus*) z pohoří Pindus. Specie novae subgeneris *Tapinopterus* (sect. *crisimus*) e montibus Pindus descriptio. (*Coleoptera, Carabidae*) *Entomologické listy (Folia entomologica)*, 2: 82—84, 1939.

1940

51. Nový *Pterostichus* Bon. ze sběru MUDra Štěpána Jurečka na Sibiři. Nova specie generis *Pterostichus* Bon. a dom. MUDr. Štěpán Jureček in Sibiria collectæ descriptio. (*Coleoptera Carabidae*). *Čas. Č. společ. entom.*, 37: 3—4, 1940.
52. Nový *Trechus Clair* z Malé Asie. Nova specie generis *Trechus Clair*, ex Asia Minore descriptio. (Col. *Carabidae*). *Čas. Č. společ. entom.*, 37: 24—25, 1940.
53. Nový druh rodu *Platyderus* Schaum. z Malé Asie. Specie novae generis *Platyderus* Schaum. ex Asia Minore descriptio. (*Coleopt. Carabidae*). *Čs. Č. společ. entom.*, 37: 25—26, 1940.
54. Doplněk k popisu *Omophlus scutellaris* Muls. Nachtrag zur Beschreibung des *Omophlus scutellaris* Muls. (*Coleoptera Alleculidae*). *Čas. Č. společ. entom.*, 37: 28—29, 1940.
55. Príspěvek k poznání geografického rozšíření a rasového cyklu *Zabrus ætolus* Schaum. Beitrag zur Kenntnis der geographischen Verbreitung und Rassenbildung bei *Zabrus ætolus* Schaum. (*Coleoptera, Carabidae*). *Sborník Národního muzea v Praze*, 2 B, *Zoologie* 1: 29—35 (1 mapka v textu), 1940.
56. Nový druh rodu *Penthe* Newm. z Číny. Nova specie generis *Penthe* Newm. descriptio. (*Coleoptera, Melandryidae*). *Čas. Č. společ. entom.*, 37: 87—89, 1940.
57. Nové formy podrodu *Tapinopterus* Schaum. De novis parumque cognitis subgeneris *Tapinopterus* Schaum. formis. (*Coleoptera, Carabidae*). *Sborník entom. odd. N. musea v Praze*, 18: 56—59, 1940.
58. O geografickém rozšíření a rasách druhu *Cychrus semigranosus* Pal. De *Cychri semi-granosi* Pall. variatione et distributione geographicā. (*Coleoptera, Carabidae*). *Sborník entom. odd. N. musea v Praze*, 18: 128—136, 1940.

59. Dva nové druhy rodu *Alleculodes* Borch. Duæ novæ species generis *Alleculodes* Borch. (Coleoptera, Alleculidae.) *Sborník entom. odd. N. musea v Praze*, 18: 155—157, 1940.
 60. Nové druhy rodu *Allecula* Fabr. z východní palæarktické oblasti. Generis *Allecula* Fabr. regionis palæarcticæ orientalis species novæ. *Sborník entom. odd. N. musea v Praze*, 18: 168—171, 1940.
 61. Nové formy rodu *Molops* Bon. z Balkánského poloostrova. De novis generis *Molops* Bon. peninsulæ balcanicæ speciebus formisque. (Coleoptera, Carabidae.) *Sborník entom. odd. N. musea v Praze*, 18: 190—194, 1940.

1941

62. Vodní brouci zvřízena na Lnářských rybnících a několik poznámek o původu a výskytu našich aquicolních Coleoptera. (Práce z rybářské a hydrobiologické stanice na Lnářských rybnících.) *Věda přírodní*, 20, 1941.
 63. Přehled druhů rodu *Lydus* Latr. (subg. *Alosimus* Muls.) ze skupiny *Lydus collaris* Fabr. *Conspectus specierum generis Lydus* Latr. (subg. *Alosimus* Muls.) e affinitate speciei *Lydus collaris* Fabr. *Věstník č. zool. společ. v Praze*, 8: 73—90, 1940.
 64. Dva nové druhy rodu *Lydus* Latr. (subg. *Alosimus* Muls.) ze skupiny *Lydus collaris* Fabr. Duæ novæ species *Lydus* Latr. (subg. *Alosimus* Muls.) ex affinitate speciei *Lydus collaris* Fabr. *Sborník entom. odd. Z. musea v Praze*, 19: 60—63, 1941.
 65. Revise evropských druhů rodu *Leistus* z podrodu *Leistidius* K. Dan. Specierum europearum subgeneris *Leistidius* K. Dan. revisio. (Coleoptera, Carabidae, gen. *Leistus* Fröh.) *Sborník entom. odd. Z. musea v Praze*, 19: 81—88, 1941.
 66. Nové druhy a formy palæarcticích Anobiidů. De novis *Anobiidarum* speciebus formisque regionis palæarcticæ. *Sborník entom. odd. Z. musea v Praze*, 19: 122—125, 1941.
 67. O geografickém rozšíření a rasách druhů *Leistus montanus* Steph. De *Leisti montani* Steph. distributioni et variatione geographicæ. (Coleoptera, Carabidae.) *Sborník entom. odd. Z. musea v Praze*, 19: 131—135, 1941.
 68. Čínské druhy rodu *Lytta* F. z příbuzenstva druhu *L. æneiventris* Haag. De novis parumque cognitis chinensisibus generis *Lytta* F. speciebus ex affinitate *L. æneiventris* Haag. (Coleoptera, Meloidæ.) *Sborník entom. odd. Z. musea v Praze*, 19: 180—185, 1941.

1942

69. Revise rodu *Stenodera* Eschschz. Generis *Stenodera* Eschschz. revisio. (Coleoptera, Meloidæ, Gen. *Meloe* L.) *Sborník entom. odd. Z. musea v Praze*, 20: 50—58, 1942.
 70. Revise subgenus *Taphromeloe* Rtrr. Subgeneris *Taphromeloe* Rtrr. revisio. (Coleoptera, Meloidæ, Gen. *Meloe* L.) *Sborník entom. odd. Z. musea v Praze*, 20: 50—59, 1942.
 71. Přehled druhů rodu *Lydus* (subg. *Alosimus* Muls.) ze skupiny *Lydus syriacus* L. Specierum generis *Lydus* (subg. *Alosimus* Muls.) ex affinitate speciei *Lydus syriacus* L. revisio. (Coleoptera, Meloidæ.) *Sborník entom. odd. Z. musea v Praze*, 20: 78—98, 1942.
 72. Nové druhy a formy rodu *Prothyma* Hope z ostrova Madagaskaru. De novis generis *Prothyma* Hopæ speciebus formisque insulæ Madagascariensis. (Coleoptera, Cicindelidae.) *Sborník entom. odd. Z. musea v Praze*, 20: 63—73, 1942.
 73. Nová rasa druhu *Molops rhodensis* Apf. z Bulharska. *Čas. Č. společ. entom.*, 39: 105, 1942.

1943

74. Nový druh rodu *Zabrus* Clairv. z Bulharska. Novæ speciei generis *Zabrus* Clairv. e Bulgaria descriptio. (Coleoptera, Carabidae.) *Čas. Č. společ. entom.*, 40: 7—8, 1943.
 75. Dva noví zástupci subgenus *Tapinopterus* Schaum. De novis subgeneris *Tapinopterus* Schaum. formis. (Coleoptera, Carabidae, genus *Pterostichus* Bon.) *Čas. Č. společ. entom.*, 40: 48—50, 1943.
 76. Nová forma druhu *Cychrus semigranosus* Pall. z Balkánského poloostrova. *Čas. Č. společ. entom.*, 40: 59—60, 1943.
 77. Nové formy rodu *Parapropus* Ganglb. ze sběru „Biospeologica balcanica“ a ze sbírek zemského musea v Praze. De novis generis *Parapropus* Ganglb. formis ex coll. „Biospeologica balcanica“ et coll. musei Pragæ. Coleoptera, Silphidæ. (Třináctá předběžná zpráva.) *Čas. Č. společ. entom.*, 50: 92—96, 1943.

78. Geografické rozšíření a rasy druhu *Lebia festiva* Fald. De *Lebiæ festivæ* Fald., distributione et variatione geographicæ. (Coleoptera, Carabidae.) Čas. Č. společ. entom., 40: 134—136, 1943.

1944

79. Předběžné poznámky k monografii rodu *Cerocoma* Geoffr. Vorarbeiten für eine monographische Bearbeitung der Gattung *Cerocoma* Geoffr. (Coleoptera, Meloidae.) Věstník č. zool. společ., 7: 78—101, 1944.
80. Nový druh rodu *Mylabris* F. z ostrova Kréty. Novæ speciei generis *Mylabris* F. ex insula Creta descriptio. (Fig. 1—9.). Coleoptera, Melodiæ. Čas. Č. společ. entom., 41: 35—39, 1944.
81. *Haptoderus acrogenus* Chaud. a *Haptoderus properans* Chaud. De *Haptoderis acrogenis* Chaud. et *properans* Chaud. (Coleoptera, Carabidae.) Čas. Č. společ. entom., 41: 101—107, 1944.
82. Nová subspecie druhu *Nebria Taygetana* Rottb. *Nebria Taygetana chelmosensis* m. nov. ssp. (Coleoptera, Carabidae.) Čas. Č. společ. entom., 41: 132—133, 1944.
83. Dva nové druhy čínských Alleculidů. De novis Alleculidarum speciebus chinensis. Sborník entom. odd. Z. musea v Praze, 21—22: 76—77, 1944.
84. Revise rodu *Gonodera* Muls Generis *Gonodera* Muls. revisio. (Coleoptera, Alleculidae.) Sborník entom. odd. Z. musea v Praze, 21—22: 184—196, 1944.
85. Monografie rodu *Haptotapinus* Rtrr. Recensio monographicæ generis *Haptotapinus* Rtrr. (Coleoptera, Carabidae.) Sborník entom. odd. Z. musea v Praze, 21—22: 153 — 172, 1944.
86. Suchozemská planarie *Bipalium kewense* Mos. ve skleníku Královské obory v Praze. Věda přírodní, 22: 235—237, 1944.

1945

87. Význam geografické variability hmyzích druhů pro řešení otázek zoogeografických a vývojových. Sborník ent. odd. N. musea v Praze, 23: 23—88, 1945.

1947

88. Vliv ledových dob na faunu Evropy. Sbor. čsl. spol. zeměpisné, 52: 41—46, 96—103, 1947.
89. Kulík hnědý. *Charadrius morinellus* L. v Krkonoších. *Sylvia*, 8: 49—53, 1947.
90. Zajímavosti a záhady zvířeny Krkonoše. Esquisse du peuplement des montagnes Krkonoše. Ochrana přírody, 2: 7—83, 1947.
91. Tři nové formy druhu *Typhlotrechus bilimeki* Sturm. De novis speciei *Typhlotrechus bilimeki* Sturm. forms. Sborník ent. odd. N. musea v Praze, 25: 83—88, 1947.
92. Description d'un nouveau *Acinopus Latr.* de Crète. Sborník ent. odd. N. musea v Praze, 25: 67—68, 1947.
93. Pleistocenní rasa střevlíka *Carabus (Morphocarabus) scheidleri* Panz. z Moravy a několik poznámek o pleistocenních nálezech Coleopter. Čas. Nár. musea, 116: 149—160, 1947.
94. Obohacení sbírek zoologického oddělení Národního muzea darem Jaroslava Houšky. Čas. Nár. musea, 116: 103—105, 1947.
95. Příspěvek k poznání geografického rozšíření, systematiky a vzniku druhů rodu *Neotrechus* J. Müll. (společně s Dr K. Absolonem). Příroda, 39: 1—6, (sep.), 1947.
96. Nástin vývoje druhů rodu *Neotrechus*. Coleoptera cavernicola balcanica. Nota 15. Příroda, 39: 6—18, 1947.

1948

97. Změny v zeměpisném rozšíření středoevropské zvířeny v době poledové. Příroda, 1948: 97—101.
98. Houba Beauverie brumpti Langeron (1934) jako parazit hmyzu. Věstník čsl. zool. společ., 12: 89—96, 1948.
99. O geografickém rozšíření a rasách druhu *Procrustes banoni* Dej. De distributione et variatione geographicæ speciei *Procrustes banoni* Dej. Sborník Nár. musea, III, B (147), No 4, Zool. No 2: 159—165, 1948.

100. Geografické rozšíření a rasové rozdělení druhu *Zabrus oertzeni*. De distributione et variaitione geographicâ speciei *Zabrus oertzeni* Rtrr. *Sborník Nář. musea*, III B (1947), No. 5, Zoo. No. 3: 167—171, Tab. I. 1948.
101. Vliv ledových dob na vznik geologických ras a vikarisujících druhů některých Coleopter ve střední Evropě. La différentiation des races et des espèces vicariantes en Europe centrale sur les époques glaciaires (Mündl-Würm). *Ent. listy*, 11: 133—137, 1948.
102. Příspěvek k poznání dešťovek oblasti Klíčavy a Lánského luhu. *Věst. mus. spol. města Rakovníka*, 33: 51—55, 1948.
103. Laboratorní pokusy s umělou infekcí hmyzu houbou *Cordyceps sphingum* Sacc. Quelques expériences d'infestation d'insectes par le champignon *Cordyceps sphingum* Sacc. *Cas. čsl. spol. ent.*, 45: 113—119, 1948.

1949

104. Contribution to the knowledge of the geographical distribution of new and little known forms of the species *Procrustes coriaceus* L. (Col. Carabidæ). *Sbor ent. odd. N. mus. v Praze*, 26, (368) : 1—12, 1949.

1950

105. Results of the zoological scientific expedition of the National Museum in Praha to Turkey. 6. Coleoptera I, Carabidæ-Carabinæ. *Sbor. ent. odd. N. mus. v Praze*, 26, (380) : 1—9. Tab. I—III, 1950.

1951

106. Úkoly a směry musejní entomologie. *Čas. Nár. musea*, 118—119: 16—18, 1951.
107. Počátky, úkoly a směry sovětské entomologie. *Čas. čsl. spol. ent.*, 48: 101—107, 1951.
108. Results of the zoological scientific expedition of the National Museum in Praha to Turkey. 8. Orthoptera I, Acrididæ, genus *Calliptamus* Serv. *Sborník ent. odd. N. mus. v Praze*, 27 (284) : 49—63, 1951.

1952

109. Dílo laureátů stalinových cen za rok 1951 G. Ja. Bej-Bienka a L. L. Miščenka „Saranče SSSR a sousedních zemí“. *Čas. čsl. spol. ent.*, 49: 105—109, 1952.
110. *Calliptamus barbarus* (Costa) nový druh sarančí pro faunu Československa (Orthoptera, Ocrididæ). *Sbor. ent. odd. N. musea v Praze*, 28: 149—156, (1954).
111. Příspěvek k poznání rodu *Pholidoptera* Wesm. Contribution to the knowledge of the genus *Pholidoptera* Wesm. *Sbor. ent. odd. N. mus. v Praze*, 28 (411): 209—221, (1954).
112. Příspěvek k poznání systematiky, původu a zeměpisného rozšíření druhů rodu *Poecilimon* Fisch. z příbuzenství druhu *Poecilimon intermedius* Fieb. A contribution to the knowledge of the taxonomy, origin and geographical distribution of the species of the genus *Poecilimon* Fisch. from the affinity of the species *Poecilimon* (Fieb.). *Sbor. ent. odd. N. mus. v Praze*, 28 (413): 237—250, (1954).
113. Příspěvek k poznání synonymiky, zeměpisného rozšíření a původu druhu *Hymenorus doublieri* Muls. Contribution to the knowledge of the synonymy, the geographical distribution and the origin of the species *Hymenorus doublieri* Muls. (Coleoptera, Alleculidæ). *Sbor. ent. odd. N. mus. v Praze*, 28 (415) : 259—266, (1954).
114. Severní hranice zeměpisného rozšíření druhu *Acrida hungarica* (Herbst) a některých dalších teplomilných druhů sarančí v Československu. The northern limit of the geographical distribution of the species *Acrida hungarica* (Herbst) and of some other thermophile species of the Acridoidea in Czechoslovakia. *Čas. slez. musea Opava*, 2: 25—31, tab. V—VIII, 1952.

1953

115. Nový palaearktický druh rodu *Bitoma* Herbst v entomologických sbírkách Národního muzea v Praze. *Bitoma iranica* m. nov. spec. (Col. Colydiidæ). *Čas. čsl. spol. ent.*, 50 :132—133, 1953.

116. Příspěvek k poznání systematiky, zeměpisného rozšíření a původu druhů *Chorthippus loratus* (F. W.), *Ch. dorsatus* (Ztt.) a *Ch. dichrous* (Ev.). *Čas. čsl. spol. ent.*, čechosl., 50: 210—221, 1953.
 117. Nové způsoby ochrany rostlin proti hmyzím škůdcům. *Živa*, 1: 105—107, obr. 1, 1953.
 118. Změny v zeměpisném rozšíření naší zvířeny v době poledové. *Vesmír*, 32: 345—347, 1953.
 119. O geografickém rozšíření a plemenech druhu *Abax schüppeli* Pallard (Coleoptera, Carabidae). Beitrag zur Kenntnis der geographischen Verbreitung und Rassenbildung bei *Abax schüppeli* Pallard (Coleoptera, Carabidae). *Sbor. ent. odd. N. musea v Praze*, 29 (425) : 41—47, 1953.

1954

120. Rovnokřídly hmyz (Orthoptera) státní přírodní rezervace „Pieniny“. *Ochrany přírody*, 9 : 56—69, 1954.
 121. Rovnokřídly hmyz státních rezervací v okolí Šturova na jižním Slovensku. Die Orthopterenfauna der staatlichen Naturschutzgebiete bei Šturovo in der Südslowakei (CSR). *Ochrana přírody*, 9 : 132—138.
 122. Description de deux espèces nouvelles du genre *Mycetochara* Berth. (Coleoptera, Alleculidae). *Sbor. ent. odd. N. mus. v Praze*, 29: (437) : 169—170, 1954.

1955

123. Příspěvek k diskusi o pojmu druhu v entomologii. *Čas. čsl. spol. ent.*, 52 : 53—60, 1955.

Knihy naučné, pedagogické a populární:

- Biologie živočíšstva pro III. tř. gymnasií (Coaut. B. Bouček, A. Junger, M. Kunst, V. Landa, F. Sládeček). Státní nakladatelství učebnic, Praha 1951.
 Biologia živočíšstva pre III. tř. gymnazií (Coaut. B. Bouček, A. Junger, M. Kunst, V. Landa, F. Sládeček). Státné naklad., Bratislava, 1952.
 Původ a složení zvířeny Československa. Orbis, Praha 1953.
 Ochrana československé přírody a krajiny (Coaut. J. Veselý, O. Kodým, V. Ložek, F. Novák, L. Smolík, Q. Záruba). Díl I. a II. Naklad. ČSAV, Praha 1954.
 Zeměpisné rozšíření živočichů (nástěnná mapa). (Coaut. O. Štěpánek, J. Prokop). Státní pedagog. naklad., Praha 1955.

IN HONOUR OF DOCTOR JOSEF MAŘAN.

On November 11th, 1955, Dr Josef Mařan will celebrate his fiftieth birthday and we, his friends, collaborators and pupils wish therefore to honour him as one of our leading entomologists and zoologists.

Dr Josef Mařan was born at Písek, where he also spent his schooldays. He matriculated in 1925 and then went to Prague, where he studied at the Faculty of Science of the Charles University. During his studies he came into close contact with the well-known Czechoslovak zoologist Professor J. Komárek, who encouraged the young scientist to follow his natural bent and combine the specialist's knowledge of entomology and zoology with an intimate knowledge of many other subjects, thus giving him the wide outlook which makes his so inspiring a colleague and guide. On May 2, 1930, the degree of doctor of science was conferred upon him. Already during his university studies Dr J. Mařan had worked in the entomological collections of the National Museum in Prague under Professor Jan Obenberger. In 1925 he became assistant scientific worker in the National Museum, and already in 1930 he advanced to become a member of the senior research staff of the Museum; today he is the head of the entomological department. His wide knowledge in zoology and especially in entomology ensured him his habilitation as docent in 1946, and he became docent of zoogeography in the Faculty of Science of the Charles University in Prague. In 1948 he was nominated professor of systematic zoology, which function he filled for three years. Then, however, he returned to the National Museum following his predilection for scientific museum work.

In the course of his scientific activity he has made several excursions in the Czechoslovak Republic and has collected a large entomological material, especially from southern Bohemia, southern Moravia, and the Carpathians. He has undertaken several larger and smaller exploratory and collecting journeys abroad. In 1925 he worked in Yugoslavia in Carniola, in 1927 in North Africa in Tunisia, in 1928 in the western Mediterranean, chiefly in southern France and on Corsica. In 1929 he collected in Bulgaria, especially in Bulgarian Macedonia in the Kresnensko defile, on the Alibotush, Pirin, Rila, Vitosha and Ljulin Planina. In 1930 he took part in an extensive journey in North Africa in Tunisia and Algeria. In 1931 he collected in the Transylvanian Carpathians in Rumania. Then in 1932 he went again to the Balkans, to Bulgaria and especially to Bulgarian Macedonia, and in the following years he devoted himself regularly to the exploration of the Balkans. He visited in 1933 the Strandža Planina, the eastern and Kaloferian Balkans in Bulgaria, in 1934 Greece (the Peloponnes), Crete, in 1935 again Greece, in 1936, 1937 and 1938 northern Greece, especially Thracia, Macedonia, the mountains Olymp, Vermion, Ossa, Perister, etc.

The material assembled on these journeys has enriched the collections of the National Museum and has become the basis of a great number of works of Dr J. Mařan and many Czechoslovak and foreign experts.

Dr J. Mařan worked from the beginning predominantly as a systematician and faunistician, and in recent years he has devoted himself to the solution of important zoogeographical problems and of problems of the origin of species. As systematician he is working in Carabidae, Alleculidae, Meloidae (Coleoptera) and Orthoptera. His wide knowledge reflected in his scientific works has earned him a place among our most outstanding entomologists. In the National Museum he is one of the ablest organisers of valuable scientific work.

His friends and collaborators wish him therefore many further years of successful work.